

Antologia poezji osmańskiej z czasów Sulejmana Wspaniałego.

Sygnatura: M 1538

Materiał: błyszczący papier orientalny. Niektóre karty są wykonane z tak zwanego *Silhouettenpapier*. (Zob. obrazy 1 i 2) *Silhouettenpapier* (po angielsku *silhouetted paper*, po francusku *papier silhouette*) - to orientalny papier ozdobiony nadrukowanymi na nim kolorowymi sylwetkami. Był używany przez Turków głównie w diwanach.

Liczba kart: 206

Oprawa: orientalna z miękkiej skóry. Widnieje na niej ślad łańcucha. (Zob. obraz 4 oraz obraz 5)

Rozmiary: 12,5 x 19,7 cm (in octavo).

Data i miejsce powstania: XVI w., Turcja

Języki: turecki otomański, arabski, niemiecki.

Pismo: głównie nastaligh

Autorzy: Bâkî (1526–1600), Fuzûlî (1483?–1556), Yahya Efendi (1494–1570), Hayâlî (1500?–1557) oraz inni poeci ze złotego wieku imperium ottomańskiego.

Tytuł: brak

Treść: -poemat mistyczny autorstwa Jahji Efendiego, pt. شاه و گدا (kk. 1 v°-52 r°)

-wiersze różnych poetów tureckich.

-list do Aleksandra Wielkiego napisany prozą

-wyznanie wiary w języku arabskim.

Incipit:

سطر بسم الله ان اولی الالباب
اولدی مفتاح قفل باب کتاب

Cena: 35 000 euro (cena antykwariatu Inlibris)

Proweniencja: Odzyskany rękopis powstał w Turcji w drugiej połowie wieku XVI.

Pozostawał niedługi czas w rękach Turków, gdyż wiemy o tym, że już w roku 1596

znajdował się we Wrocławiu. Wtedy to szlachcic Fryderyk von Schliewitz podarował

antologię tureckiej poezji, wraz z innymi tureckimi rękopisami, bibliotece przy

ewangelickim Kościele św. Marii Magdaleny. Prawdopodobnie książki te zostały

zrabowane podczas toczonej z Turkami wojny. Podarowanym książkom dodano własny

znak donatorski – był to ówczesny zwyczaj praktykowany w Kościele św. Marii

Magdaleny. Artysta z Wrocławia Matthias Heintze († 1622) został zatrudniony, aby

domalował herb donatora na początku rękopisów, za co otrzymał "5 groszy" za każdą

sztukę. Ówczesny bibliotekarz, Georg Scheidt († 1601) dopisał tekst na cześć donatora

(zob. obraz 5, w którym widnieje tekst "Anno 1596 hat der Edle Ehrenveste und

Wohlbenambte Fridrich von Schliwicz und Klein Wandriss zu Zieserewicz, der Herrn

Fursten und Stende in Schlesien, bestalter und volmechtiger Leutenampt diss Turcke Buch

auf diese Bibliothek zu St. Mar. Magdalenen in Bresslau vorehret. G. Scheidt, Bibliothec.")

Rękopis pozostawał w bibliotece przy Kościele św. Marii Magdaleny do roku 1865, kiedy

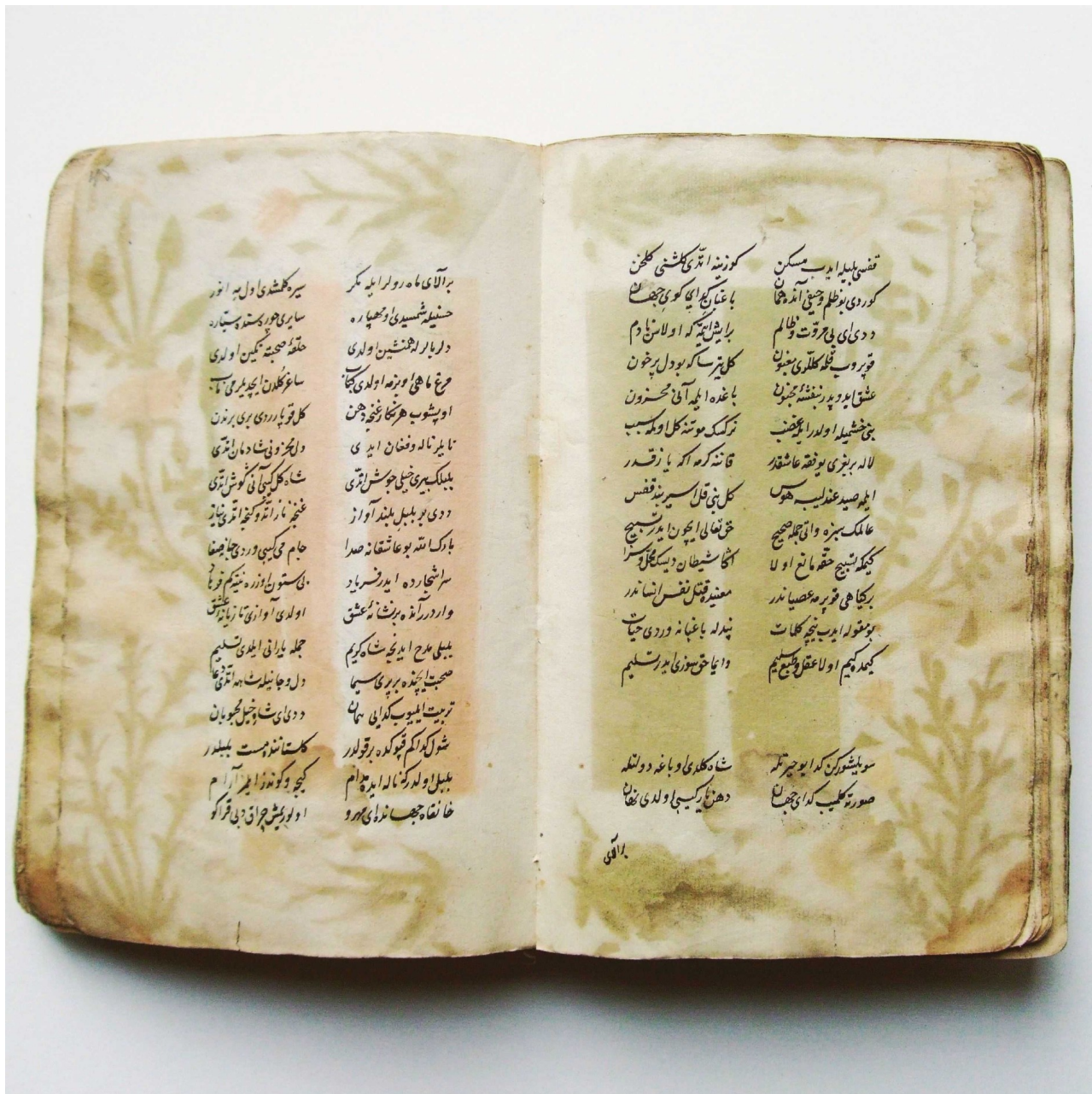
to owa biblioteka została połączona z innymi, aby stworzyć Bibliotekę Miejską. Po II

wojnie światowej turecki rękopis wraz ze wszystkimi zbiorami dawnej *Stadtbibliothek*

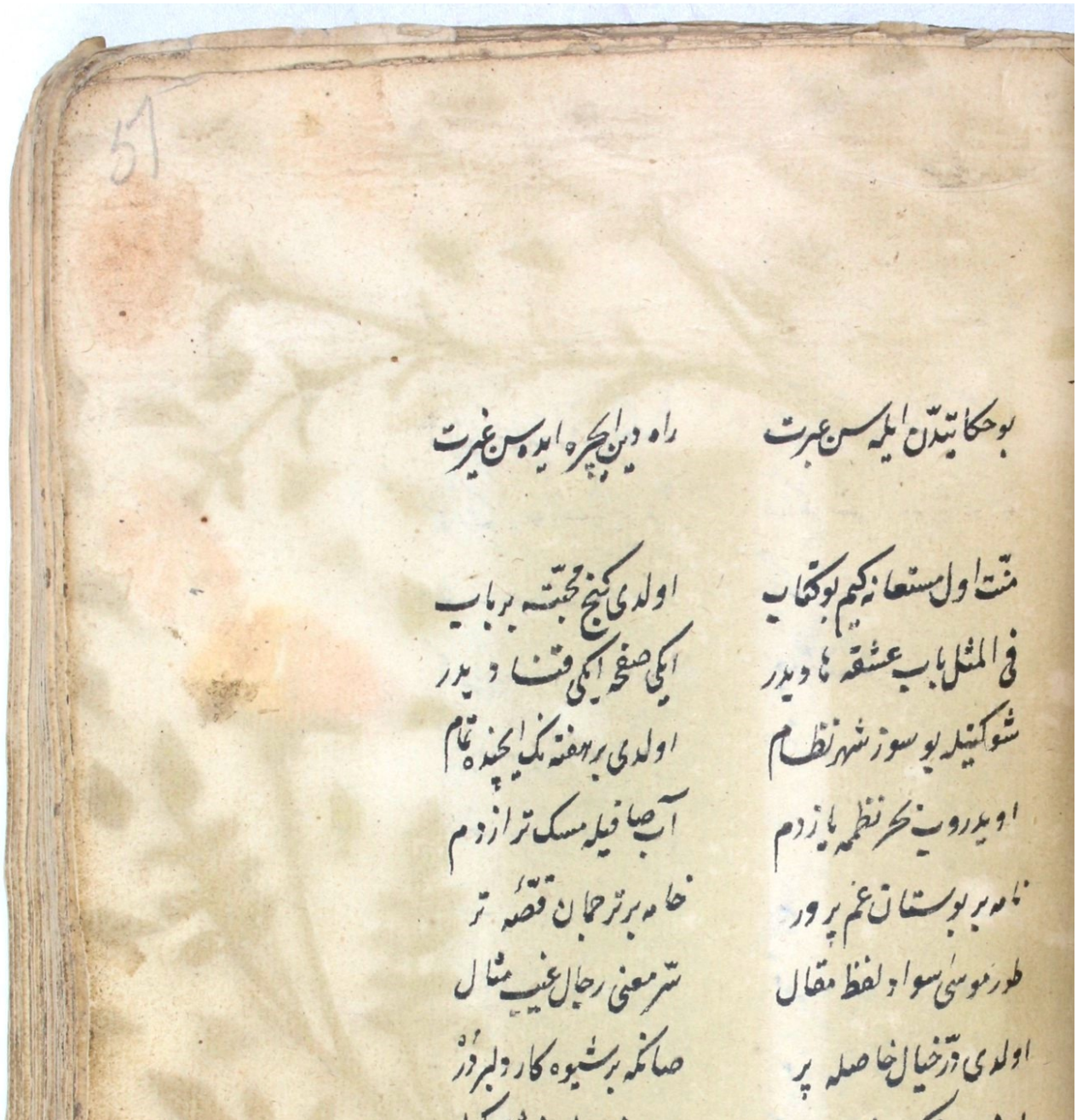
został przekazany Uniwersytetowi Wrocławskiemu.

Historia zniknięcia i odkrycia: M 1538 znajdował się jeszcze w zbiorach BUWr przynajmniej do roku 1964, gdyż wiemy o tym, że warszawski turkolog Tadeusz Majda przeglądał go 12 lipca 1963 r., a wrocławski bibliolog Krzysztof Migoń 28 lutego 1964 r. Brakowało go jednak w skontrum roku 1977. Posiadamy informację, że w roku 1975 znajdował się w hamburskim antykwariacie Dörling. Został zakupiony przez nieznanego prywatnego bibliofila z Bremy. Od roku 1988 należał do Nedima Sönmeza z Izmiru, artysty i eksperta historii tureckiego papieru. W listopadzie zeszłego roku był wystawiany na sprzedaż przez antykwariat Danieli Kromp. Tam właśnie zakupił go wiedeński antykwariat Inlibris. 13 lipca bieżącego roku, na stronie tego antykwariatu, rozpoznałem rękopis jako zaginiony M 1538 . Sprawa została zgłoszona natychmiast do Ministerstwa, a bogata dokumentacja potwierdzająca identyfikację manuskryptu została zgromadzona. Wiedeński antykwariusz po zapoznaniu się z dokumentacją zwrócił manuskrypt.

A.H.

Obraz 1: karty 44-45

Obraz 2: karta 51

Obraz 3: karta 109

Obraz 4: oprawa

ALS

(1745)

Anh: ehh.

Anno 1596. Hat der Edel Ehrenveste und Vorbe,
 nambr Fridrich von Dillingen und Kleinwandorf
 zu Zieringen, der Herrn Fürsten und Stände in
 Schlesien, Ostalten und Walmarkigen Landen,
 ampt, diß Durchleuchtig Buch auf diß Bibliothec,
 ram zu S. Mar. Magd. in Breslau vorrucht

G. Scheidt Bibliothec:

Obraz 5: Początkowa karta z herbem donatora